

Napuštanje Korčule i Mljeta došlo je poslije dugotrajna ratovanja sa Stjepanom Prvovjenčanim koje je Dubrovnik tako osiromašilo, da nije imao otkle da plati kneza Ivana Dandolo, te je morao pristati na namet od 3% na robu koju uveze u Mletke.^{35c}

Franjo Radić u jednoj svojoj raspravi³⁶ veli ovo: »U starije doba srednjeg vijeka Korčula bijaše dio Neretljanske oblasti, a do u drugu polovinu XIII. vijeka pripadala je zahumskim knezovima. Poslije je pao otok pod feudalno gospodstvo mletačke obitelji Zorzi...« Malo niže izričito veli, da su Zorzi oteli Korčulu zahumskim knezovima.

Teritorijalnom pripadnosti Korčule u ovo doba pozabavio se i Franjo Rački u svojoj raspravi: »Hrvatska prije XII. vieka glede na zemljišni obseg i narod«.³⁷ Govoreći o Neretljanskoj oblasti veli on, da je tečajem XI. stoljeća prestala biti samostalnom te se je pridružila Hrvatskoj; to vrijedi za njezino kopno i dva suprotna otoka Brač i Hvar. O Mljetu veli Rački, da je u XI. vijeku pripadao zahumskim knezovima. To je njegovo mnijenje ispravno, iako ga potkrepljuje nekim ispravama iz XI. i XII. vijeka, za koje se kasnije dokazalo, da su falsifikati. Zatim dalje, nastavljajući na raspravljanje o Mljetu, kaže o Korčuli ovo: »Ovaj isti tečaj događaja kano da u bitnosti vriedi i za drugi, ali još veći bivši neretljanski otok, naime Krkar (Corzula). Ovo se mnijenje ne može doduše poduprijeti ispravami, osobito ne iz XI. vieka, kano što za Mljet. Niti se ovdje osvrćem na dubrovačke pisce, koji umiedu pripoviedati, kako je Krkar sa Zahumljem prešao na srpske Nemanjiće. Ali to je u vjerodostojnih spomenicih utvrđeno, da je već veliki župan srpski Stjepan Nemanja vladao u Zahumlju, te da je on i za taj diel svoje države dne 27. rujna 1186. god. ugovor s Dubrovčanima uglavio.³⁸ Stjepana Nemanje sin prvovjenčani kralj Stjepan kano gospodar ne samo Mljeta nego i Krkra daruje lokrunskom samostanu »С дру҃гома отоцк оу Кркарѣ цркви свѣтѣго кнѣа киниоу и сѣ попокомъ лоукомъ и свѣтѣго стефана и свѣтѣго геор҃гѣ...«³⁹ Stoga ne može biti sumnje, da su srpski

^{35c} Cod. III, 133. Bilješka Medinijeva.

³⁶ »Slavenska imena i prezimena Korčulana do konca srednjega vijeka« (Srd. g. 1906. p. 583—584).

³⁷ Rad Jug. akademije 56, p. 88—89.

³⁸ Monumenta spectantia historiam Slavor. Merid. I, 11. »Et Sclavi de Chelmania...« Bilješka Račkoga.

³⁹ Miklošić: Monum. serb. p. 10. Bilješka Račkoga.